ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ

(ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 231 ਆਫ 2010)

27 ਮਾਰਚ, 2018

[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ., ਏ.ਐੱਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ ਅਤੇ

ਡਾ. ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਇੱਜ਼ਤ ਦੇ ਅਪਰਾਧ:

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕਥਾਮ ਵਾਲੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ; ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ - ਆਯੋਜਿਤ: ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਤਸੀਹੇ ਜਾਂ ਤਸੀਹੇ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਨਾਮਕਰਨ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੋ ਬਾਲਗ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ - ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ/ਕਲਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 19 ਅਤੇ 21 - ਅਜਿਹਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਗ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ - ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ - ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ। - ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਵੇ - ਦੇ ਦੁਖਦਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨਮਾਨ ਅਪਰਾਧ, ਇੱਥੇ ਰੋਕਥਾਮ, ਉਪਚਾਰਕ ਅਤੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਉਪਾਅ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ - ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਆਰਟਸ 19 ਅਤੇ 21 ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨੇ ਹਨ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼:

'ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤ' - ਦਾ ਅਰਥ

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਤ: 1. ਜਮਾਤੀ ਸਨਮਾਨ, ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਮਦਰਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਵਧ ਸਕੇ ਅਤੇ ਚਮਕ ਨਾਲ ਵਧ ਸਕੇ। ਪੁਰਾਣੇ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਮੰਤੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਗੁਮਨਾਮੀ ਵਿੱਚ ਪਿਘਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਸੁਚਾਰੂ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 1] [777-H; 778-ਏ-ਬੀ]

2. ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 242ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਕਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਉੱਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ 'ਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਤੀਬਰ ਦਬਾਅ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ "ਪਾਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋੜਿਆਂ" ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਵੇਂ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਅਟੁੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਬਾਰੇ ਬਾਖੂਬੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 27] [790-F-G]

3. ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 242ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਵਿਆਹ ਦੇ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ" ਬਿੱਲ ਦਾ ਖਰੜਾ, "ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ, ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਨੇ ਜਾਤ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਭਾ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ. [ਪੈਰਾ 28][790-H; 791-ਏ]

4. ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਥੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਤਰੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਨੇ 1750 ਈਸਵੀ ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਹਮੁਰਾਬੀ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਤੋੜ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੈਤਿਕ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਕਿਸਮ. ਉਹ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹੀ ਅਟੱਲ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਧੀ, ਭਰਾ, ਭੈਣ ਜਾਂ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਜਾਂ ਅਖੌਤੀ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਗਿਰਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 39] [795-ਡੀ-ਈ]

5. ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇਕੱਲਾ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਕਬਰ ਹੈ ਪਰ ਇਕੱਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਆਨਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਇੱਕ ਨਸਲ ਹੈ ਅਤੇ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਇੱਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਤਸ਼ੱਦਦ ਜਾਂ ਤਸੀਹੇ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਐਰੋਫੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਨਾਮਕਰਨ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਦੇ ਇੱਕ ਪਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। . [ਪੈਰਾ 40] [795-F-G]

6. ਜਦੋਂ ਦੋ ਬਾਲਗ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਆਹ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ' ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਰਸਮੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਮ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ।[ਪੈਰਾ 41] [795-ਐਚ; 796-ਏ.ਸੀ.]

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1994) 3 SCC 569 : [1994] 2 SCR 375 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

'ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ - ਸਮਝ ਦੇ ਪੁਲ' ਸੀ.ਜੀ. ਵੀਰਾਮੰਤਰੀ - ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

7. ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਗਿਲੋਟਿਨ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਚੋਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਪਸੰਦ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋ ਬਾਲਗ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਵਜੋਂ ਚੁਣਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਅਤੇ 21 ਅਧੀਨ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜਮਾਤੀ ਸਨਮਾਨ ਜਾਂ ਸਮੂਹਿਕ ਸੋਚ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਦੂਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। . [ਪਰਾ 42] [796-F-G]

8. ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਛੋਹਾਂ 'ਤੇ ਤੋਲਿਆ ਅਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਣਮੱਤੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦੇ ਮਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਸਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੌਰਵਮਈ ਹੋਂਦ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬ੍ਰਹਮਤਾ ਦੀ ਚੰਗਿਆੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧੀਨਗੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 43] [796-H; 797-ਏ-ਸੀ]

9. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਇੱਜ਼ਤ ਦਾ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੇ ਚੋਣ ਦਾ ਘਾਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਸਨਮਾਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਬੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਕਤ ਚੋਣ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਵਿੱਚ ਮਾਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਦੋ ਬਾਲਗ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਚੁਣਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 44] [707-ਡੀ-ਈ]

10. ਵਰਗ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਉੱਚੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਦੁੱਤੀ ਯੁੱਗ ਦੇ ਰਾਜੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਕਹਿਣਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ। [ਪਰਾ 44] 797-F-G]

11. 'ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ' ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਉਹ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। [ਪਰਾ 47] [798-F; 799-ਏ]
12. ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸਾਰੂ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਨਾ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ, ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪਰਾ 49] [799-ਜੀ]
13. ਸਾਲ 2014 ਤੋਂ 2016 ਦਰਮਿਆਨ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ 288 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਕ੍ਰਾਈਮ ਰਿਕਾਰਡ ਬਿਊਰੋ (ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਰ. ਬੀ.) ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2014 'ਚ 28, ਸਾਲ 2015 'ਚ 192 ਅਤੇ ਸਾਲ 2015 'ਚ 68 ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ। ਸਾਲ 2016। [ਪੈਰਾ 49] [800-ਏ]

14. ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਯੂਰਪ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 50] [800-ਬੀ]

15. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਸਮੂਹ ਜੋ ਉੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਜਾਂ ਉੱਚ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ, ਨੈਤਿਕ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ, ਜਾਂ ਸਵੈ-ਘੋਸ਼ਿਤ ਉੱਚਾਈ 'ਤੇ ਝੁਕਣਾ। ਇਸ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨ ਜੋੜਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅਤੇ ਰੱਖਿਅਕ ਵਜੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਬਣਿਆ ਰਹੇ। ਸਮੂਹਿਕ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਬੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 51] [800-F-G]

ਲਕਸ਼ਮੀ ਕਾਂਤ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (1984) 2 SCC 244 : [1984] 2 SCR 795 ; ਵਿਸਾਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1997) 6 SCC 241 : [1997] 3 Suppl. SCR 404 ; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2006) 8 SCC 1 : [2006] 6 Suppl. SCR 473 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

16. ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਇਹ ਸੰਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਤੀਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਦਾਗ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋਖਲਾਪਣ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਨਮਾਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। [ਪੈਰਾ 52] [801-ਬੀ-ਸੀ] ਸਮਰੇਂਦਰ ਬੇਉਰਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 14 SCC 672 : [2013] 3 SCR 781 – 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

17. ਸਨਮਾਨ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੁਖਦਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਰੋਕਥਾਮ, ਉਪਚਾਰਕ ਅਤੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਉਪਾਅ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ। ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜਬੂਤ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਜੋੜਨ ਲਈ। [ਪਰਾ 53] [801-ਜੀ]

ਲਤਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2006) 5 SCC 475 : [2006] 3 Suppl. SCR 350 ; ਅਰੁਮੁਗਮ ਸਰਵਾਈ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ (2011) 6 SCC 405 : [2011] 5 SCR 488 ; ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ.)

(2011) 6 SCC 396 : [2011] 6 SCR 330 ; Re: ਭਾਰਤੀ ਔਰਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 23-1-2014 (2014) 4 SCC 786 : [2014] 4 SCR 264 ; ਵਿਕਾਸ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2016) 9 SCC 541 : [2016] 8 SCR 872 ; ਆਸ਼ਾ ਰੰਜਨ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2017) 4 SCC 397 ; ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮਾਸਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ AIR 2010 SC 3071 : [2010] 9 SCR 563 ; ਵਲੰਟਰੀ ਹੈਲਥ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 4 SCC 1 : [2013] 5 SCR 111 ; ਵਲੰਟਰੀ ਹੈਲਥ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ (2016) 10 SCC 265 : [2016] 8 SCR 192 ; ਐਸ. ਰੰਗਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1989) 2 SCC 574 : [1989] 2 SCR 204 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ
[2006] 3 ਸਪਲ. SCR 350 ਨੂੰ ਪੈਰਾ 30 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
[2011] 5 SCR 488 ਪੈਰਾ 32 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
[2011] 6 SCR 330 ਪੈਰਾ 34 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
[2014] 4 ਐਸਸੀਆਰ 264 ਪੈਰਾ 35 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
[2016] 8 SCR 872 ਪੈਰਾ 36 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
(2017) 4 SCC 397 ਪੈਰਾ 37 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
[2010] 9 ਐਸਸੀਆਰ 563 ਪੈਰਾ 38 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
[1994] 2 SCR 375 ਪੈਰਾ 42 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[2013] 5 SCR 111 ਪੈਰਾ 45 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
[2016] 8 ਐਸਸੀਆਰ 192 ਪੈਰਾ 45 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
[1989] 2 ਐਸਸੀਆਰ 204 ਪੈਰਾ 48 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
[1984] 2 SCR 795 ਪੈਰਾ 51 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[1997] 3 ਸਪਲ. SCR 404 ਪੈਰਾ 51 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[2006] 6 ਸਪਲ. SCR 473 ਪੈਰਾ 51 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[2013] 3 SCR 781 ਪੈਰਾ 52 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ

ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ : ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ)

2010 ਦਾ 231 ਨੰ.

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿੰਕੀ ਆਨੰਦ, ਏ.ਐੱਸ.ਜੀ., ਰਾਜੂ ਰਾਮਚੰਦਰਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ (ਏ. ਸੀ.), ਨਰਿੰਦਰ ਹੁੱਡਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਗੌਰਵ ਅਗਰਵਾਲ (ਏ. ਸੀ.), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਮਸਨੀ ਸ਼ੰਕਰ, ਈਸ਼ਵਰ ਮੋਹੰਤੀ, ਰਵੀ ਕਾਂਤ, ਗੋਪੀ ਚੰਦ, ਸੀ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ, ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਪੀ.ਕੇ. ਡੇ, ਐਮ.ਕੇ. ਮਾਰੋਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਹਾਸਿਨੀ ਸੇਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਨਿਧਾ ਮਹਿਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਮਨਚੰਦਾ, ਵਸੀਮ ਕਾਦਰੀ, ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਲੂਥਰਾ ਲੋਹੀਆ, ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਸੈਣੀ, ਜੀ.ਐਸ. ਮੱਕੜ, ਇਰਸ਼ਾਦ ਅਹਿਮਦ, ਵਿਸ਼ਵ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਨਮ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ, ਰਾਹੁਲ ਗੁਪਤਾ, ਬਿਨੇ ਕੁਮਾਰ ਤਿਵਾੜੀ, ਹਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਦੀਪਕ ਨਾਮਧਾਰੀ, ਬੀ.ਐਸ. ਬੰਠੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿਲ ਕਟਿਆਰ, ਗੋਪਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੰਜੀਤਾ ਰੋਹਤਗੀ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਰਿਮਾ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੇਘਾ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਜੈ ਮਰਵਾਹਾ, ਡੈਨੀਅਲ ਸਟੋਨ ਲਿੰਗਦੋਹ, ਰੰਜਨ ਮੁਖਰਜੀ, ਐਡਵਰਡ ਬੇਲਹੋ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੇ.ਏਨਾਤੋਲੀ ਸੇਮਾ, ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ। , ਕੇ. ਲੁਈਕਾਂਗ ਮਾਈਕਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਾਚੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਰਜੁਨ ਗਰਗ, ਚੈਤੰਨਿਆ, ਵਿਕਾਸ ਸਹਾਰਨ, ਅਵਿਰਾਲ ਧੀਰੇਂਦਰ, ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰੀ, ਅਮਿਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅੰਕਿਤ ਰਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਭਾਕਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚੀ ਕੋਹਲੀ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ, ਕੁ. ਊਸ਼ਾ ਨੰਦਿਨੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ. 1. ਚੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਹੈ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਮਾਣ ਦਾ ਪਹਿਲੂ. ਇਸੇ ਲਈ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਅਤੇ

ਚਿੰਤਕ ਸਿਮੋਨ ਵੇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

"ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਠੋਸ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਚੁਣਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ."

ਜਦੋਂ ਵਰਗ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਠੰਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਜਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਧਾਰਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਬਜ਼ੁਰਗ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਉਲਟ। ਜਵਾਬ ਇੱਕ ਜ਼ੋਰਦਾਰ "ਨਹੀਂ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਅਤੇ ਮਾਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਪੈਟਰਨ ਕੁਝ ਵਾਧੂ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਜਮਾਤੀ ਸਨਮਾਨ, ਜੋ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਦਬਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਸਾਡੇ ਦਇਆਵਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਵਧ ਸਕੇ ਅਤੇ ਚਮਕ ਨਾਲ ਵਧ ਸਕੇ। ਇਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਰਾਹ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਗੀਰੂ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸੁਚਾਰੂ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਪਿਘਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋਸਫ਼ ਜੇ ਐਲਿਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:-

"ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਮੂਰਖ ਹੈ ਜੋ ਰਵਾਇਤੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਲਟਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਉਸਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਆਵੇਗਾ."

2. ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਤੱਕ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਤਕਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਰੋਕਥਾਮ ਵਾਲੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਲਈ ਰਾਜ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਜੋੜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਲੋਹੇ ਦੇ ਹੱਥ.

3. ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 22.12.2009 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ "ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ" 'ਤੇ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਤਲਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਡਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੋ. ਸਮਾਜਕ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕੋਰ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਸਲੂਕ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਾਲਮ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਸੰਚਾਲਿਤ ਤਾਕਤਾਂ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਵਰਗ ਸਨਮਾਨ ਜਾਂ ਸਮੂਹਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਵਿਗੜੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ

[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ 'ਤੇ ਝੁਕਾਅ ਵਜੋਂ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝੋ, ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਚੌਕਸੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮੂਹਕ ਅਸੈਂਬਲੀ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਦਰਸ਼ਕ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

4. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਔਰਤ ਦੀ ਹੋਂਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਮਾਹੌਲ ਦੀ ਸਾਖ ਬਾਰੇ ਮਰਦ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ-ਕਦੇ, ਇਹ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਚਾਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਚੁਣਨ ਦੀ ਔਰਤ ਜਾਂ ਮਰਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਨੁਸਖੇ ਦੇ ਜ਼ਾਲਮ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਕਸੂਰ ਮੌਤ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਔਰਤ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਲੜਕੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਕੁਝ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ, ਉਸ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਲੂਕ ਦੇ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਾਹਰ ਜਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸਮੂਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਕੇ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਾਣ ਨੂੰ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਣਚਾਹੇ ਭਾਵਨਾ ਕਾਰਨ।

5. ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਈ ਪਹਿਲੂ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰੀ, ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਅਣਖ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲੜਕੀ ਦੇ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਣ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਬੱਝ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਹਿੰਸਕ ਸਲੂਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮੂਹਿਕ ਇੱਕ ਪੁਰਖੀ ਰਾਜੇ ਵਾਂਗ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਤਨੀਆਂ, ਭੈਣਾਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਅਧੀਨ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗ਼ੁਲਾਮ ਜਾਂ ਆਤਮ-ਬਲੀਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਸਰੀਰਕ ਫਰੇਮ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ, ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਰਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਦਬਦਬੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਭਵੀ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

6. ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਅਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹਨ- (i) ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਆਰੇਪਣ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ; (ii) ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ; (iii) ਬੇਵਫ਼ਾਈ; (iv) ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੋਣ; (v) ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ; (vi) ਤਲਾਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ; vii) ਤਲਾਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ; (viii) ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਛੱਡਣਾ; (ix) ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿੱਚ ਘਪਲੇ ਜਾਂ ਗੱਪਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨਾ, ਅਤੇ (x) ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂ ਅਣਉਚਿਤ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹ

ਇੱਕ ਔਰਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਿਤ ਵਿਆਹਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਨਤਕ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਵਹਿਸ਼ੀਆਨਾ ਸਲੂਕ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਜਾਣ ਬੇਜਾਨ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੋੜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਾਲਗ ਹੋਣ, ਅਸੈਂਬਲੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਸਮਝਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸਨਮਾਨ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣਾ, ਸਿਰ ਮੁਨਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ "ਬੇਵਕੂਫ਼ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਉੱਡਦੇ ਹਨ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਘਿਨਾਉਣੀਆਂ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅੱਖਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਦਿਮਾਗ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ।

7. ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇਏਜੰਸੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਵੰਸ਼ ਜਾਂ ਜਾਤੀ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਕਸਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਭੀੜ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਜਾਂ ਕਤਲ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਸਮੂਹਿਕ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਲੀਸਿਯਾ ਵਿਚ ਚਰਚਾਵਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਜਨੂੰਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਸਾਮੰਤਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 21 ਜੋ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰੁਤਬੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਜਾਂ ਸਮੂਹਾਂ

ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਪੀੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਣਖ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

8. ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇੱਕ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, 2 ਅਤੇ 3 ਕ੍ਰਮਵਾਰ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 300 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਤਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ, ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

9. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 9 ਸਤੰਬਰ, 2013 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਹ 'ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ' ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਦਿ ਪ੍ਰੋਹਿਬਿਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਟਰਫਰੈਂਸ' ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 242ਵੀਂ ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਵਿਆਹ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਿੱਲ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ 242ਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੂਚੀ III ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ, ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨਹੀਂ।

10. 16 ਜਨਵਰੀ, 2014 ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, 15 ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜਵਾਬ ਭੇਜੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ 25 ਸਤੰਬਰ, 2014 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 4 ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਛੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ 'ਵਿਆਹ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ' ਬਿੱਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜਵਾਬ ਭੇਜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਕੀ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਹੈ ਕਿ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਖਰੜਾ ਬਿਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਦਮਾਂ ਸਮੇਤ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮਾਂ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਈ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

11. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ,
ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਵਿਰੋਧੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਲਈ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਨੇ ਮੀਮੋ ਨੰਬਰ 5/151/10-5H4/2732-80 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੰਕੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ/ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਨੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਵੇਂ ਵਿਆਹੇ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਅਗਾਊਂ, ਸੁਰੱਖਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਵਾਬੀ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

12. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਨੇ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਰਾਜ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ 'ਤੇ ਕ੍ਰਾਈਮ ਅਗੇਂਸਟ ਵੂਮੈਨ ਸੈੱਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੈੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹਨ।

13. ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗਾ।

14. ਦਿੱਲੀ ਦੇ NCT ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ "ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ" ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੱਕ 11 ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੈੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸਤਰੀ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। 'ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ' ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ।

15. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਹੈ।

16. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਦੋ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ

ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ "ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ" ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਪਾਅ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 01.01.2010 ਤੋਂ 31.12.2012 ਤੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ "ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ" ਜਾਂ "ਸਮਾਜਿਕ ਛੇੜਛਾੜ" ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਥਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਪਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਜ 'ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

17. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਇੱਕ ਘਿਨੌਣਾ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਨੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਗਭਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੱਚਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਹੈ। 25,000/- ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਵਜੋਂ।

18. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ "ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਸੈੱਲ" ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ। ਐਮ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ, ਹੁਕਮ ਨੰ. F/21-261/10 ਮਿਤੀ 27.01.2011, ਨੇ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ/ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

19. ਇਹ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ
[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਕੋਈ ਪੰਚਾਇਤ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਣਖ ਲਈ ਕਤਲ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

20. "ਮਾਨੁਸ਼ੀ ਸੰਗਠਨ" ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕਈ ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਦਖਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਨੁਸ਼ੀ ਸੰਗਠਨ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਤੱਥਾਤਮਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬਿੱਲ, "ਵਿਆਹ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਬਿੱਲ", ਮੌਜੂਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੰਡ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਵਿਅਰਥ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਮਤਲਬ ਵਾਲੇ ਇਕੱਠਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਹਿਤ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਚੋਲਗੀਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

21. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੇਰਹਿਮ ਕਤਲਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਗਰ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ
ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

22. ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਛਿੱਟੇ-ਪੱਟੇ ਵਾਪਰਨ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕੋ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਮੂਹਿਕ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਰੁਖ ਅਪਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼, ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਵਹਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਨਾਗਰਿਕ. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਚੁੱਪ ਦਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਚੁਣ ਸਕਦੀ।

23. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੀਏ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ 242ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, "ਦਖਲ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ (ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ): ਇੱਕ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ"। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ:-

"1.2 ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ' ਅਤੇ 'ਆਨਰ ਕ੍ਰਾਈਮ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਉਤਪੀੜਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੈਚ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸਮੀਕਰਨ ਵਜੋਂ।

1.3 ਅਖੌਤੀ 'ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ' ਜਾਂ 'ਆਨਰ ਅਪਰਾਧ' ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜੀਬ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਬੁਰਾਈ ਹੈ ਜੋ ਕਈ ਹੋਰ ਸਮਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਹਿੰਸਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਿੰਸਕ ਅਪਰਾਧ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਰਦ ਵੀ ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 'ਅਣਉਚਿਤ ਸਬੰਧ' ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਬਦਲ ਰਹੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਬਦਲਣਾ ਸਨਮਾਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਅਕਸਰ ਔਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਤਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਗੰਭੀਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਚਿਤ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਔਰਤ ਦਾ ਵਿਭਚਾਰੀ ਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਸਾਲ 2002

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ
[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਿੰਸਕ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਰਡਨ, ਲੇਬਨਾਨ, ਮੋਰੱਕੋ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਗਣਰਾਜ, ਤੁਰਕੀ, ਯਮਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫ਼ਾਰਸੀ ਵਿੱਚ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਰਾਂਸ, ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਯੂ.ਕੇ. ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿਆਦਾਤਰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ “ਇੱਜ਼ਤ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ” ਕਾਫੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ, ਇਕਵਾਡੋਰ, ਭਾਰਤ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਇਟਲੀ, ਮੋਰੋਕੋ, ਸਵੀਡਨ, ਤੁਰਕੀ ਅਤੇ ਯੂਗਾਂਡਾ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਣਖ ਦੇ ਕਤਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਿਸਟਰ ਵਿਡਨੀ ਬ੍ਰਾਊਨ, ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਵਾਚ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਸੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ "ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲਦੀ ਹੈ"। ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। 2009 ਦੀ ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੰਸਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ। 2010 ਵਿੱਚ, ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ 47% ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 2010 ਵਿੱਚ 2283 ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਮਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਪਰਵਾਸੀ ਆਬਾਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਹੈਤੀ, ਜੌਰਡਨ, ਸੀਰੀਆ, ਮੋਰੋਕੋ ਅਤੇ ਦੋ ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ

http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/06a5300f90fa0238025668700518ca4/42e7191fae543562c1256 ba7004e963c/$FILE/G0210428.pdf
2http://www.unhchr.ch/Huridocda/Huridoca.nsf/6a5300f90fa0238025668700518ca4/985168f508ee799fc1256 c52002ae5a9/$FILE/N02467.90.pdf

ਵਿਭਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਮਰਦਾਂ ਜਾਂ ਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਫਲੈਗਰਾਂਟ ਡੇਲੀਕਟੋ ਵਿੱਚ ਮਾਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿਓ। ਏਲੇਨ ਆਰ. ਸ਼ੀਲੇ 3 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਗਏ 20% ਜੈਰਡਨਾਈਟਸ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕਤਲ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਿੱਥ ਹੈ।

1.4 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, "ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ" ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ. ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਭਾਗਲਪੁਰ ਵੀ "ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ" ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਤੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਸਰੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਜੋੜਾ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੋੜੇ ਅਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਂਦਾ ਹੈ।

1.5 ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ, ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ, ਖਾਸ ਕਾਰਨਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਆਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਅਕਸਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਐਸਆਰ) ਨੇ 26 ਮਈ 2010 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਪਰ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਨਰ ਅਪਰਾਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਤ ਜਾਂ ਧਰਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕੋ ਗੋਤਰਾ (ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਾਮ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜੋੜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹ ਅਕਸਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਸਕ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। 'ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜਾਤੀ ਕੌਂਸਲਾਂ ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ 'ਨੈਤਿਕ ਚੌਕਸੀ' ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਹ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮੰਨ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। [ਅੰਡਰਲਾਈਨਿੰਗ ਸਾਡੀ ਹੈ]

24. ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਮਾਪਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਰਿਪੋਰਟ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ: -
“2.3 ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਪ੍ਰਥਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਅਣਵਰ

ਇਮੋਨ ਦੇ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ

[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਅਤੇ ਸਗੋਤਰਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਅਣਉਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੈ।

2.4 ਸਗੋਤਰਾ ਵਿਆਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਡਿਸਏਬਿਲਿਟੀਜ਼ ਰਿਮੂਵਲ ਐਕਟ, 1946 ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੰਕੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕੋ 'ਗੋਤਰਾ' ਜਾਂ 'ਪ੍ਰਵਾਰ' ਜਾਂ ਇੱਕੋ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪ-ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਸਗੋਤਰਾ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।" ਅਤੇ ਅੱਗੇ:-

"2.5 ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਛੁਕ ਜੋੜੇ 'ਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਨਮਾਨ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੂਰਗਾਮੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਨ ਕਿ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੈਦ, ਲਗਾਤਾਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ, ਮਾਨਸਿਕ ਤਸ਼ੱਦਦ, ਗੰਭੀਰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਖੌਤੀ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋੜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਕੁਝ ਤੀਜੀ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤਦਾਰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ। ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਜੋੜੇ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀਆਂ ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜੋੜੇ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਅਕਸਰ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮਾਪ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। "

25. ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਡਰਾਫਟ ਬਿੱਲ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰੀਵ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ: -

"2.8 ਬਿੱਲ ਦੇ ਖਰੜੇ ਵਿਚਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਯੋਗ ਉਮਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਲੀਸਿਯਾ ਜਾਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕੋ ਗੋਤਰ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ ਜਾਂ ਫਿਰਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਪੰਚਾਇਤਦਾਰ

ਜਾਂ ਜਾਤੀ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜੋੜਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਪਿੰਡ/ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੋਖਮ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹੁੱਲੜਬਾਜ਼ੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਤਨਾਅ ਅਤੇ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਜਾਬੰਦੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਕਸਦ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਕਸਾਉਣ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਸਮੇਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਆਮ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ।

2.9 ਜਾਤੀ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਹੌਲ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ 'ਪਾਪ' ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਣ ਲਈ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਤੀਬਰ ਦਬਾਅ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮੱਸਿਆ ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ, ਅਤੇ ਦੰਡ ਅਤੇ ਦੰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਆਣਪ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰਜਾਤੀ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਉਪਾਅ। ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਜਾਤੀ ਸੰਜੋਗਾਂ ਅਤੇ ਅਸੈਂਬਲੀਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੋਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੱਕ ਸੰਜੀਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਜਾਤੀ ਕੌਂਸਲਾਂ ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। [ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

26. ਵਿਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬਿੱਲ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ
[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

“4.1 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ - ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਸਿਰਜਣਹਾਰ, ਹੁਣ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਆਪਣੇ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੁੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖੁੱਲੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਭਿਅਕ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਹੈ। ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਅਨਿੱਖੜਵੇਂ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸੂਝਵਾਨ ਸਮਝ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਫਿਰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

4.2 ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਪਲਾਂ ਅਤੇ ਦੌਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਣਾਅ ਸਮਾਜ ਦੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੁਖਦਾਈ ਜਾਂ ਦਰਦਨਾਕ ਹੱਲਾਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਮਾਜਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਜਾਂ ਗਲਤੀ, ਆਜ਼ਾਦੀ, ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਵਿਕਲਪਾਂ 'ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ - ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

4.3 ਸਮੱਸਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦਮਨਕਾਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਵਰਤਾਰੇ ਹਨ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਸਕ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਲਈ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹਨ। ...”

27. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਿਪੋਰਟ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਕਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਉੱਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ 'ਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਤੀਬਰ ਦਬਾਅ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਉਹ "ਪਾਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋੜਿਆਂ" ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ. ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਬਾਰੇ ਬਾਖੂਬੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਅਟੁੱਟ ਹੈ।

28. ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਡਰਾਫਟ ਬਿੱਲ "ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤ" ਤੋਂ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਜਾਂ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ, ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਆਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਨੇ ਜਾਤ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਕੀਤੀ।

29. ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਵਾਂਗੇ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਉਕਤ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਜਿਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋਭੈੜੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ, ਇਸਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਭੈੜੀ ਅਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਬੇਰਹਿਮੀ 'ਤੇ ਹੰਕਾਰ।

30. ਲਤਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਦੋ-ਜੱਜਬੈਂਚ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਸੀ। ਲਗਾਤਾਰ ਖ਼ਤਰਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭਰਜਾਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੀ ਜਾਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਤਪੀੜਨ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

“17. ... ਇਹ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮੇਜਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਿਸਨੂੰ ਵੀ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਲੜਕੇ ਜਾਂ ਲੜਕੀ ਦੇ ਮਾਪੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਸਬੰਧ ਤੋੜ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਧਮਕੀਆਂ ਜਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ...”

31. ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ/ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਲੜਕਾ ਜਾਂ ਲੜਕੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਜਾਂ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ, , ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਮਕੀਆਂ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਉਕਸਾਹਟ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ 4 (2006) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 475 ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੁਖਦਾਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ:-

“18. ਅਸੀਂ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ "ਅਣਖ" ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਹਿਸ਼ੀ, ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਤਲ ਦੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਕਾਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

32. ਅਰੁਮੁਗਮ ਸਰਵਾਈ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਲਤਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ:-

“12. ਅਸੀਂ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ "ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ" (ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ "ਕੱਟਾ ਪੰਚਾਇਤਾਂ" ਵਜੋਂ ਜਾਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ) ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਕਸਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੜਕਿਆਂ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ 'ਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਣਖ ਲਈ ਕਤਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਤਾ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਹਿਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਕਤਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਹਿਸ਼ੀ, ਜਗੀਰੂ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਰਬਰਤਾ ਅਤੇ ਜਗੀਰੂ

ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੰਗਾਰੂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ।

33. ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਿਨਾਉਣੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ/ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਐਸਐਸਪੀ/ਐਸਪੀਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਭਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੇ (1) ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਪਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਜਾਂ (2) ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਾਪਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਫੜਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੰਸਥਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੈਰ-ਸਭਿਆਚਾਰੀ ਵਹਿਸ਼ੀ ਵਰਗਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਰਹਿਮ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। 5 (2011) 6 SCC 405

34. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ) ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੌਜਵਾਨ/ਔਰਤ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਧੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਨਾਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਸਬੰਧ ਤੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਹਿੰਸਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣਾ।

35. ਰੀ: ਇੰਡੀਆ ਵੂਮੈਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 23-1-20147 ਦੇ ਬਿਜ਼ਨਸ ਐਂਡ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਨਿਊਜ਼ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਵਿਲੇਜ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਤਾ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ), ਅਰੁਮੁਗਮ ਸਰਵਈ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ 242ਵੇਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਰਾਏ:-

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ
[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

“16. ਆਖਰਕਾਰ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਤੰਤਰ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਜ਼ਰੂਰ ਇੱਕ "ਹਾਂ" ਹੈ। ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਤੱਵ ਹੈ; ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪਹਿਲੂ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।" ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ:-

“18. ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ, ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਪ੍ਰਤੀ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੋਕਸ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅੰਕੜਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁਰਮਾਂ ਬਾਰੇ।"

36. ਵਿਕਾਸ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਭੈਣ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਮਾਂ ਅਨਾਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਦੀਵੀ ਕਾਲ ਤੱਕ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"75. ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਮੇਰਾ ਸਨਮਾਨ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ" ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ। ਅਜ਼ਾਦੀ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪਛਾਣ, ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ, ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਭੈਣ ਜਾਂ ਧੀ ਜਾਂ ਮਾਂ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਾ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲੜਕੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਲੜਕੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਣ ਉਸ ਦਾ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਡੰਕਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਉਸ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸਦ

ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਅਖੌਤੀ ਭਰਾਤਰੀ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਜਾਂ ਜਮਾਤੀ ਸਨਮਾਨ ਥੋਪਣਾ ਅਤਿ ਵਹਿਸ਼ੀਆਨਾ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ "ਸਨਮਾਨ" ਦੀ ਇੱਕ ਉਪ, ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਅਤੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਧਾਰਨਾ ਹੈ, ਮੱਧਯੁਗੀ ਜਨੂੰਨੀ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ।

37. ਆਸ਼ਾ ਰੰਜਨ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਕੋਰਟ, ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸੰਦਰਭ, ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: -
"61. ... ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਔਰਤ ਦੀ ਚੋਣ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ "ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸਨਮਾਨ" ਜਾਂ "ਸਮੂਹ ਸੋਚ" ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਮਾਤੀ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਮੂਹਿਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "

38. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਯੂ.ਪੀ. v. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮਾਸਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 10, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। 25,000/-। ਇਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮੂਲੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਕਰਨਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਦੁਰਲੱਭ ਤੋਂ ਦੁਰਲੱਭ' ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਘਟਨਾ ਵੀਹ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਸਗੋਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ "ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ" ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ।

39. ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬੇਚੈਨੀ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਪਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ, ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਠੋਸ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਮੁੱਢ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਥੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਤਰੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਨੇ 1750 ਈਸਵੀ ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਹਮੁਰਾਬੀ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ
[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਲੋਕ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਤੋੜ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੈਤਿਕ ਫਲਸਫੇ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹੀ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਧੀ, ਭਰਾ, ਭੈਣ ਜਾਂ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਜਾਂ ਅਖੌਤੀ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਗਿਰਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।

40. ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇਕੱਲਾ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਕਬਰ ਹੈ ਪਰ ਇਕੱਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਆਨਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਇੱਕ ਨਸਲ ਹੈ ਅਤੇ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਇੱਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਤਸੀਹੇ ਜਾਂ ਤਸੀਹੇ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਸਲੂਕ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਇਹ ਜੋ ਵੀ ਨਾਮਕਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਦੇ ਇੱਕ ਪਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

41. ਜੋ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋ ਬਾਲਗ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ' ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਰਸਮੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਮਕਰਨ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

42. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 11 ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫਲਦਾਇਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੀ.ਜੀ. ਸਮਾਜਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ 'ਦ ਲਾਅ ਇਨ ਕ੍ਰਾਈਸਿਸ - ਬ੍ਰਿਜਜ਼ ਆਫ਼ ਅੰਡਰਸਟੈਂਡਿੰਗ' ਵਿੱਚ ਵੀਰਾਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

“ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀਹ ਸਦੀਆਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਗੁਆਚ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਦੀਵੀ ਚੌਕਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਹੀ। ਇਸ ਚੌਕਸੀ ਨੂੰ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨਵਾਨ ਰੁਚੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਗਿਲੋਟਿਨ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਚੋਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋ ਬਾਲਗ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਵਜੋਂ ਚੁਣਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਅਤੇ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜਮਾਤੀ ਸਨਮਾਨ ਜਾਂ ਸਮੂਹਿਕ ਸੋਚ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਦੂਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। .

43. ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਤੋਲਿਆ ਅਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਪਹਿਰਾ ਦੇਵੇ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਣਮੱਤੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦੇ ਮਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਸਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਣਮੱਤੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਇੱਜ਼ਤ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿਓ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਹਮਤਾ ਦੀ ਚੰਗਿਆੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ
[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

44. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਇੱਜ਼ਤ ਦਾ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੇ ਚੋਣ ਦਾ ਘਾਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਸਨਮਾਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਸਾਡਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਕਤ ਚੋਣ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਵਿੱਚ ਮਾਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਦੋ ਬਾਲਗ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਚੁਣਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਵਰਗ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਉੱਚੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਦੁੱਤੀ ਯੁੱਗ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਕਥਨ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹ ਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਹਨ ਜਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਲੂਈ XIV। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ।

45. “ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ” ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਨਾਮਕਰਨ ਬਿਲਕੁਲ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਕੋਰ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਬੁਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋੜੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅੰਤਰ-ਭਾਈਚਾਰਕ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ "ਸਪਿੰਡਾ" ਅਤੇ "ਸਗੋਤਰਾ" ਵਿਆਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਗਲਤੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਜੋ ਵਿਆਹਾਂ ਲਈ ਮਨਾਹੀ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਕੰਨਿਆ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਭੱਤਾ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ

ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਲਿੰਗ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਿਰਧਾਰਨ ਜੋ ਪ੍ਰੀ-ਕਨਸੈਪਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਨੈਟਲ ਡਾਇਗਨੌਸਟਿਕ ਤਕਨੀਕ (ਲਿੰਗ ਚੋਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ) ਐਕਟ, 1994 (ਛੋਟੇ 'ਪੀਸੀਪੀਐਨਡੀਟੀ ਐਕਟ' ਲਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਰਜਿਤ ਹੈ (ਵੇਖੋ: ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸਿਹਤ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ 12 ਅਤੇ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਸਿਹਤ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ers13)।

46. ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚਰਚਾ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਇਹੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ PCPNDT ਐਕਟ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਲਿੰਗ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾਦਾ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

47. 'ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ' ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਭਾ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਉਹ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ, ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲੈ ਕੇ ਕਿ ਉਹ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀ ਹੈ. ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਘਿਣਾਉਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਰੂਕੋ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਉਹ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

48. ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਘਾਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ।

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ
[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਸੋਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਨਾਗਰਿਕ ਆਪਣੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਐਸ. ਰੰਗਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ:-

"51. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਫਿਲਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਪਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਇਸ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ? ਜੇਕਰ ਫਿਲਮ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 19 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਜਲੂਸਾਂ ਦੀ ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਅਤੇ ਬਲੈਕਮੇਲ ਅਤੇ ਡਰਾਉਣ-ਧਮਕਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ।"

ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚੇਤ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਧੇਰੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਖਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦੇਣ।

49. ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਨਾ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ, ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੀਏ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2014 ਤੋਂ 2016 ਦਰਮਿਆਨ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ 288 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਨ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਕ੍ਰਾਈਮ ਰਿਕਾਰਡ ਬਿਊਰੋ (ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਰ. ਬੀ.) ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 2014 'ਚ 28, 2015 'ਚ 192 ਅਤੇ ਸਾਲ 2016 'ਚ 68 ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਨ।

50. ਅਸੀਂ ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਯੂਰਪ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 42 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"ਆਰਟੀਕਲ 42 - ਅਖੌਤੀ "ਸਨਮਾਨ" ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਸਮੇਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਜਾਇਜ਼ 1. ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਕਰਨਗੀਆਂ ਕਿ, ਇਸ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਰਿਵਾਜ, ਧਰਮ, ਪਰੰਪਰਾ ਜਾਂ ਅਖੌਤੀ "ਸਨਮਾਨ" "ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਢੁਕਵੇਂ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।
2. ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਕਰਨਗੀਆਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

51. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਸਮੂਹ, ਜੋ ਉੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਜਾਂ ਉੱਚ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਫਲਸਫੇ, ਨੈਤਿਕ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ, ਜਾਂ ਸਵੈ-ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਝੁਕ ਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉਚਾਈ ਇਸ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨ ਜੋੜਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅਤੇ ਰੱਖਿਅਕ ਵਜੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਬਣਿਆ ਰਹੇ। ਸਮੂਹਿਕ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਬੱਝਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਲਕਸ਼ਮੀ ਕਾਂਤ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ, ਵਿਸਾਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ

52. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ "ਸਤੀ" ਅਤੇ "ਦਾਜ" ਵਰਗੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ
[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਇਹ ਸੰਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਤੀਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਦਾਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਨਮਾਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਉਪਯੋਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਮਰੇਂਦਰ ਬੇਉਰਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ18 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

16. ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ 1950 ਐਕਟ ਅਤੇ 1957 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1950 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੋਧ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਝੱਲਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਦੋ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕਰਨੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

53. ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੂ ਰਾਮਚੰਦਰਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੌਰਵ ਅਗਰਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਤੱਕ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਨਮਾਨ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੁਖਦਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੋਕਥਾਮ, ਉਪਚਾਰਕ ਅਤੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਉਪਾਅ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜਬੂਤ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਜੋੜਨ ਲਈ।

I. **ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਕਦਮ:-**

(ਏ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੈਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ, ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਜਾਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ।

(ਬੀ) ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼/ਸਲਾਹ ਜਾਰੀ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਪਛਾਣ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ। ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਆਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(c) ਜੇਕਰ ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਇਕੱਠ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਤਤਕਾਲੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਪੁਲਿਸ।

(d) ਅਜਿਹੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ (ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤਰ/ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ) ਤੁਰੰਤ ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮੀਟਿੰਗ/ਇਕੱਠ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ।

(e) ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਜੋੜੇ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੋੜੇ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(f) ਜੇਕਰ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜੋੜੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ/ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ/ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਧਾਰਾ 144 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਥਾਮ ਵਾਲੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ। ਅਤੇ ਧਾਰਾ 151 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਵੀ।

(g) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ।

(h) ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾਗਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

II. ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਅ:-

(ਏ) ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਰੋਕਥਾਮ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਦੇ ਜੋੜੇ/ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਆਹ (ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ), ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 141, 143, 503 ਸਮੇਤ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ

(b) F.I.R. ਦੇ ਦਰਜ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ/ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ ਕਿ ਜੁਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਸਤੈਦੀ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਅੰਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

(c) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋੜੇ/ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਜੇ ਲੋੜ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈਇਸਦੇ ਲਈ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਘਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਮਕਸਦ. ਅਜਿਹੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਘਰ (i) ਨੌਜਵਾਨ ਬੈਚਲਰ ਬੈਚਲੋਰੇਟ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰਿਵਾਰ/ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਾ/ਖਾਪ ਅਤੇ (ii) ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਆਹੇ ਜੋੜੇ (ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ/ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ/ਖਾਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ)। ਅਜਿਹੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(d) ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ/ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਜੋੜੇ/ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਧਮਕੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬੈਚਲਰ-ਬੈਚਲੋਰੇਟ ਯੋਗ ਬਾਲਗ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਸਮ ਲਈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣ ਲਈ ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਜੋੜਾ ਚਾਹੇ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸਿਕ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਧਮਕੀ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਤੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ.

(e) ਜੋੜੇ (ਬੈਚਲਰ-ਬੈਚਲੋਰੇਟ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜਾ) ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂਚ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜੋੜੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ/ਵਿਆਹ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ/ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ/ਖਾਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ/ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀਕ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਰੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਖਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੇਗਾ।

(f) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸਬੰਧਤ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਡਿਪਟੀ

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ
[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ F.I.R ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੋੜੇ (ਜੋੜਿਆਂ) ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਲਾਗੂ ਕਰੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਸਤੈਦੀ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਅੰਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।

III. ਦੰਡਕਾਰੀ ਉਪਾਅ:-

(a) ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਅੰਤ ਤੱਕ, ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

(ਬੀ) ਅਰੁਮੁਗਮ ਸਰਵਾਈ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ (i) ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ (ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ) ਨੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ। ਇਸਦੀ ਪੂਰਵ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣ, ਜਾਂ (ii) ਜਿੱਥੇ ਘਟਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ (ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ) ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

(c) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਮਾਜ ਕਲਿਆਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਦਿ-ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਕਲਿਆਣ ਅਫ਼ਸਰ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਬਣਾਉਣਗੀਆਂ।

(d) ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਹਾਇਤਾ/ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 24 ਘੰਟੇ ਦੀ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਬਣਾਉਣਗੇ।

(e) ਜੋੜੇ (ਜੋੜਿਆਂ) ਨੂੰ ਆਨਰ ਕਿਲਿੰਗ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਫਾਸਟ ਟਰੈਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

54. ਅਸੀਂ ਜੋ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪਾਲਣਾ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

55. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Pallav

PALLAV THAKUR ADVOCATE